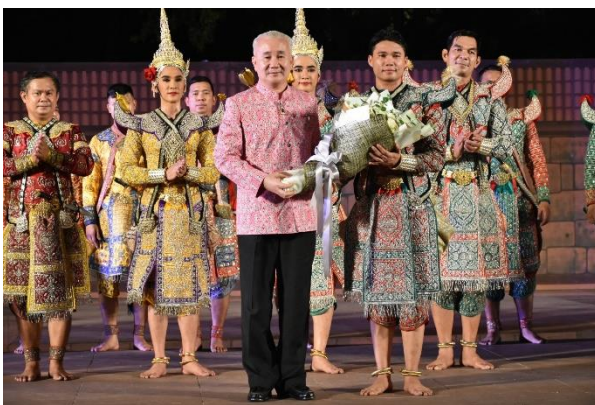

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน
โครงการสังคีตวัฒนธรรม การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์
ชุดศึกโรมคัล ทศกัณฐ์พ่าย
วันอังคารที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

ณ ลานเมรุพรหมทัต อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย
สำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา
กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม
ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน
โครงการสังคีตวัฒนธรรม การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์
ชุดศึกโรมคัล ทศกัณฐ์พ่าย
วันอังคารที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

ณ ลานเมรุพรหมทัต อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย
สำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา
กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม
ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน โครงการสังคีตวัฒนธรรม การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ชุดศึกโรมคัล ทศกัณฐ์พ่าย

ที่มาของโครงการ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย สำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา ได้รับความอนุเมติและจัดสรรงบประมาณ ให้ดำเนินโครงการสังคีตวัฒนธรรม การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ เป็นเงิน ๒๓๐,๐๐๐.- บาท (สองแสนสามหมื่นบาทถ้วน) เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านมรดกศิลปวัฒนธรรมผ่านศิลปะการแสดงโขน สร้างความรักและความภาคภูมิใจในมรดกศิลปวัฒนธรรมแก่ประชาชนในพื้นที่ สนับสนุนการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจจากต้นทุนมรดกศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนเป็นการสร้างเครือข่ายและส่งเสริมบทบาทของอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ในฐานะแหล่งเรียนรู้ด้านมรดกศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ

ผลการดำเนินงาน

อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ได้จัดโครงการสังคีตวัฒนธรรม การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ชุดศึกโรมคัล ทศกัณฐ์พ่าย ในวันอังคารที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๖.๓๐ - ๒๐.๐๐ น. ณ ลานเมรุพรหมทัต โดยได้รับความร่วมมือจากสำนักการสังคีต ในการจัดชุดการแสดงโขน โรงละครแห่งชาติภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา ในการจัดฉากการแสดง โรงละครแห่งชาติภาคตะวันตก จังหวัดสุพรรณบุรี ในการจัดระบบแสง สี เสียง และอนุเคราะห์ยืมเก้าอี้พลาสติก เก้าอี้ปูนวม และห้องสุขาจากเทศบาลตำบลพิมาย

กิจกรรมภายในงาน นอกจากการแสดงโขนแล้ว ยังมีการจัดนิทรรศการเคลื่อนที่และกิจกรรมสำหรับเยาวชน โดยพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย การจัดนิทรรศการ รำลึกครุเมียด (นายประสาธ ทองอร่าม) นาฏศิลป์กรมศิลปากร และการจัดซุ้มถ่ายภาพเป็นที่ระลึก เป็นต้น

พิธีเปิดโครงการ ได้รับเกียรติจาก นายพนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร เป็นประธาน นายทศพร ศรีสมาน ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา กล่าวรายงาน และพันจ่าโท ทวี พิมพ์อุบล นายอำเภอพิมาย กล่าวต้อนรับ ทำการแสดงตั้งแต่เวลา ๑๘.๐๐ น. แสดงจบเวลา ๒๐.๐๐ น.

การจัดกิจกรรมในครั้งนี้ได้รับความสนใจเป็นอย่างดี โดยมีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวนทั้งสิ้น ๘๒๐ คน แบ่งเป็น

- นักท่องเที่ยว นักเรียน และประชาชน จำนวน ๕๘๐ คน
- หัวหน้าส่วนราชการและแขกผู้มีเกียรติ จำนวน ๖๐ คน
- นักแสดง นักดนตรี และทีมงาน สังกัดสำนักการสังคีต จำนวน ๑๒๐ คน
- คณะทำงาน/บุคลากร สังกัดสำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา จำนวน ๖๐ คน

ปัญหา/อุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

- เนื่องจากโครงการสังคีตวัฒนธรรม จัดอยู่ในงบดำเนินงานของอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ซึ่งส่งผลต่อการบริหารงบประมาณของหน่วยงาน ในการนี้ได้รับคำแนะนำจากผู้บริหารว่า ต่อไปควรตั้งเป็นโครงการต่างหาก เพื่อเบิกจ่ายงบประมาณเป็นการเฉพาะโครงการนั้นๆ

- โครงการสังคีตวัฒนธรรมครั้งนี้ เป็นการแก้ไขปัญหาจากครั้งก่อน ที่เกิดอุปสรรคเรื่องฝนตก จึงได้กำหนดจัดกิจกรรมในช่วงต้นฤดูหนาว ซึ่งสามารถจัดการแสดงกลางแจ้งได้โดยไม่ต้องกังวลเรื่องฝนตก

- เป็นโครงการที่ได้รับความสนใจจากประชาชน และถือเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพิมาย ควรจัดต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี

ภาพการจัดกิจกรรม

โครงการสังคีตวัฒนธรรม การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ชุดศึกโรมคัล ทศกัณฐ์พ่าย

การเตรียมงานและประชาสัมพันธ์โครงการ

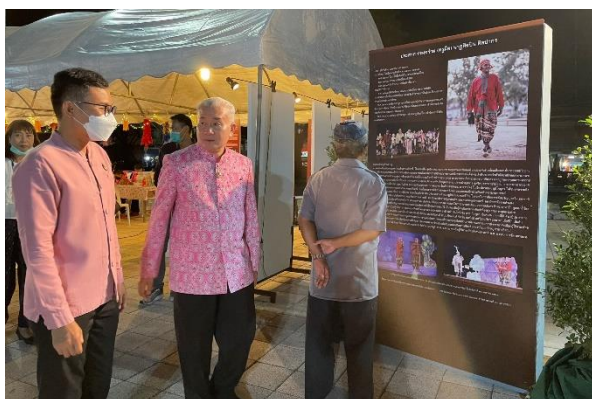
แขกผู้มีเกียรติและนักท่องเที่ยวถ่ายภาพ ณ จุดเช็คอินเป็นที่ระลึก

การจัดนิทรรศการและเดินท์กิจกรรมสำหรับเยาวชน โดย พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพิมาย

พันจ่าโท ทวี พิมพ์อุบล นายอำเภอพิมาย เยี่ยมชมนิทรรศการและกิจกรรมภายในงาน

นายพนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร ชมนิทรรศการรำลึก ครูมืด (นายประสาธ ทองอร่าม)

พันจ่าโท ทวี พิมพ์อุบล นายอำเภอพิมาย กล่าวต้อนรับ

นายทศพร ศรีสมาน ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา กล่าวรายงาน

นายพนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร กล่าวเปิดโครงการสังคีตวัฒนธรรม

บรรยากาศช่วงพิธีเปิดโครงการสังคีตวัฒนธรรม

บรรยากาศผู้เข้าชมการแสดงโขน โครงการสังคีตวัฒนธรรม

การแสดงโขน รามเกียรติ์ ชุดศึกโรมคัล ทศกัณฐ์พ่าย โดยสำนักการสังคีต กรมศิลปากร

ประธานและแขกผู้มีเกียรติมอบช่อดอกไม้และของที่ระลึกแก่ผู้จัดการแสดง

นายพนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร แขกผู้มีเกียรติ หัวหน้าส่วนราชการ ถ่ายภาพร่วมกับนักแสดง

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕ นายพนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ณ ปราสาทพิมาย และเยี่ยมชมการปฏิบัติงาน ณ อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย

รายละเอียดโครงการฯ

โครงการส่งเสริมวัฒนธรรม การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย

๑. หลักการและเหตุผล

ปราสาทพิมาย เป็นปราสาทหินในวัฒนธรรมเขมรโบราณ ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ตั้งอยู่ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา สร้างขึ้นเนื่องในคติความเชื่อทางพระพุทธศาสนา ฝายมหายาน อายุประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๖ - ๑๗ หรือประมาณ ๙๐๐ - ๑,๐๐๐ ปีมาแล้ว กรมศิลปากรได้ดำเนินการประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานในราชกิจจานุเบกษาเมื่อปี ๒๔๗๙ ต่อมาระหว่างปี ๒๕๐๗ - ๒๕๑๒ ได้ดำเนินการบูรณะปราสาทประธานด้วยเทคนิคอนาสโตโลซิส จากนั้นในระหว่างปี ๒๕๒๔ - ๒๕๓๒ ได้ดำเนินการบูรณะโบราณสถานส่วนต่างๆ อาทิ พลับพลาเปลื้องเครื่อง สะพานนาคร โคปุระ กำแพงแก้ว ระเบียงคต ปราสาทพรหมทัต ปราสาทหินแดง บรรณาลัย และพัฒนาพื้นที่เพื่อจัดตั้งเป็นอุทยานประวัติศาสตร์ โดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๓๒

อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย มีภารกิจหน้าที่สำคัญในการดูแลบำรุงรักษา อนุรักษ์ และฟื้นฟู โบราณสถานเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวด้านมรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติ ในแต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ ตลอดจนนักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ให้ความสนใจ มาทัศนศึกษาและเที่ยวชมปีละไม่ต่ำกว่า ๓๐๐,๐๐๐ คน หรือเฉลี่ยวันละประมาณ ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ คน ก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ สู่ชุมชนท้องถิ่น จากกิจกรรมการบริการด้านการท่องเที่ยว นับว่าเป็นมรดก หรือต้นทุนทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า เป็นศูนย์รวมใจ และความภูมิใจของทุก ๆ คน

เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย จึงได้จัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม ในรูปแบบการแสดงโขน นาฏศิลป์อันทรงคุณค่า เรื่อง รามเกียรติ์ หรือ รามายณะ มหาकाพย์ที่ยิ่งใหญ่ เป็นเรื่องราวทางศาสนาความเชื่อโบราณ ดังปรากฏหลักฐานภาพสลักเล่าเรื่อง อยู่บนทับหลังและหน้าบันของปราสาทพิมายหลายแห่ง เป็นโครงการที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีและได้รับการตอบรับจากประชาชนเป็นอย่างดีเสมอมา ในชื่อ “โครงการส่งเสริมวัฒนธรรม” ซึ่งในปีพุทธศักราช ๒๕๖๕ นี้ ได้กำหนดจัดขึ้น ในวันอังคารที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ ณ ลานเมรุพรหมทัต เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ ด้านมรดกศิลปวัฒนธรรมผ่านศิลปะการแสดงสู่ประชาชนอย่างแพร่หลายสืบไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านมรดกศิลปวัฒนธรรมผ่านศิลปะการแสดงโขน
- ๒.๒ เพื่อสร้างความรักและภาคภูมิใจในมรดกศิลปวัฒนธรรมแก่ประชาชนในพื้นที่
- ๒.๓ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจจากต้นทุนมรดกศิลปวัฒนธรรม
- ๒.๔ เพื่อสร้างเครือข่ายและส่งเสริมบทบาทของอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ในฐานะแหล่งเรียนรู้ ด้านมรดกศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญในเมืองพิมาย

๓. เป้าหมาย

- ๓.๑ จัดการแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์จำนวน ๑ ครั้ง
- ๓.๒ จัดนิทรรศการที่เชื่อมโยงโบราณสถานกับการแสดงโขน
- ๓.๓ จัดทำเอกสารประกอบการชมการแสดงโขน

๔. กลุ่มเป้าหมาย...

๔. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ชมการแสดง จำนวนทั้งสิ้น ๔๓๐ คน	
- หัวหน้าส่วนราชการในอำเภอพิมาย	จำนวน ๓๐ คน
- นักเรียน นักศึกษา	จำนวน ๑๐๐ คน
- ประชาชนทั่วไป	จำนวน ๓๐๐ คน
ผู้ปฏิบัติงาน จำนวนทั้งสิ้น ๑๔๐ คน	
- นักแสดง และเจ้าหน้าที่สำนักงานการสังคีต	จำนวน ๑๐๐ คน
- เจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย	จำนวน ๔๐ คน

๕. ขั้นตอนการดำเนินงาน

- ๕.๑ เขียนโครงการและขออนุมัติหลักการ
- ๕.๒ ประชุมวางแผน กำหนดรูปแบบการปฏิบัติงาน และมอบหมายภารกิจหน้าที่
- ๕.๓ ติดต่อประสานงาน จัดเตรียมสถานที่ และอุปกรณ์เครื่องมือ
- ๕.๔ จัดกิจกรรมตามกำหนดการ
- ๕.๕ สรุปผลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน

๖. วิธีการดำเนินงาน

ดำเนินการเอง โดยข้าราชการและเจ้าหน้าที่ อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย และสำนักงานการสังคีต

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ (จำนวน ๑ วัน)

๘. พื้นที่ดำเนินการ

ลานเมรุพรหมทัต

๙. งบประมาณ

งบดำเนินงาน อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย เป็นเงินทั้งสิ้น ๒๓๐,๐๐๐.- บาท (สองแสนสามหมื่นบาทถ้วน) มีรายละเอียด ดังนี้

๙.๑ ค่าตอบแทนใช้สอย	จำนวนเงิน ๒๑๖,๘๐๐.- บาท
๑. ค่าใช้จ่ายเดินทางชุดการแสดงโขนจากสำนักงานการสังคีต เป็นเงิน ๑๑๖,๐๐๐.- บาท	
- ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง	เป็นเงิน ๔๘,๐๐๐.- บาท
(จำนวน ๑๐๐ คนๆ ละ ๒ วันๆ ละ ๒๔๐ บาท)	
- ค่าที่พัก	เป็นเงิน ๘๐,๐๐๐.- บาท
(จำนวน ๑๐๐ คนๆ ละ ๑ คืนๆ ละ ๘๐๐ บาท)	
- ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	เป็นเงิน ๓๒,๐๐๐.- บาท
(จำนวน ๔ คันๆ ละ ๘,๐๐๐.- บาท)	
- ค่าจ้างเหมาพนักงานขับรถยนต์	เป็นเงิน ๔,๐๐๐.- บาท
(จำนวน ๔ คนๆ ละ ๒ วันๆ ละ ๕๐๐ บาท)	
- ค่าจ้างเหมาขนเครื่องดนตรีและอุปกรณ์การแสดง เป็นเงิน ๕,๐๐๐.- บาท	

๒. ค่าตอบแทนพิธีกร	เป็นเงิน	๘๐๐.- บาท
๓. ค่าตอบแทนบุคคลภายนอกร่วมแสดง	เป็นเงิน	๑๕,๐๐๐.- บาท
๔. ค่าจ้างเหมาจัดทำป้ายไวเนล	เป็นเงิน	๓,๐๐๐.- บาท
๕. ค่าจ้างเหมาอาหารเย็น	เป็นเงิน	๓,๐๐๐.- บาท
แก่เจ้าหน้าที่จัดสถานที่และดูแลรักษาพื้นที่ อำนวยความสะดวกแก่นักแสดงโขนตลอดจน รักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวและผู้เข้าร่วมโครงการ (จำนวน ๓๐ คนๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๑๐๐.- บาท)		
๖. ค่าจ้างเหมาอาหารว่างและเครื่องดื่ม	เป็นเงิน	๑๐,๕๐๐.- บาท
(จำนวน ๓๐๐ คนๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๓๕.- บาท)		
๗. ค่าจ้างเหมาเครื่องเสียงและระบบไฟฟ้าส่องสว่าง	เป็นเงิน	๑๐,๐๐๐.- บาท
๘. ค่าจ้างเหมาของที่ระลึกนักแสดง	เป็นเงิน	๑,๕๐๐.- บาท
๙. ค่าตอบแทนปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ	เป็นเงิน	๔,๐๐๐.- บาท
ของคณะทำงาน (จำนวน ๒๐ คนๆ ละ ๔ ชั่วโมงๆ ละ ๕๐.- บาท)		
๙.๒ ค่าวัสดุ	เป็นเงิน	๑๓,๒๐๐.- บาท
	รวมเป็นเงิน	๒๓๐,๐๐๐.- บาท
		(สองแสนสามหมื่นบาทถ้วน)

หมายเหตุ ขอถัวจ่ายทุกรายการ

๑๐. การติดตามและประเมินผล

๑๐.๑ จัดการแสดงโขน ตลอดจนสถานที่ เวที แสง สี เสียง เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๑๐.๒ ประชาชนพึงพอใจในการแสดง ตลอดจนการบริหารจัดการ ในการให้บริการและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๑.๑ ได้เผยแพร่ความรู้ด้านมรดกศิลปวัฒนธรรมผ่านศิลปะการแสดงโขน

๑๑.๒ ได้สร้างความรักและภาคภูมิใจในมรดกศิลปวัฒนธรรมแก่ประชาชนในพื้นที่

๑๑.๓ ได้สนับสนุนการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจจากต้นทุนมรดกศิลปวัฒนธรรม

๑๑.๔ ได้สร้างเครือข่ายและส่งเสริมบทบาทของอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ในฐานะแหล่งเรียนรู้ด้านมรดกศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญในเมืองพิมาย

.....

กำหนดการ

โครงการสังคีตวัฒนธรรม การแสดงโขน

เรื่อง รามเกียรติ์ ชุดศึกโรมคัล ทศกัณฐ์พ่าย

วันอังคารที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๖.๐๐ น.

ณ ลานเมรุพรหมทัต ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

จัดโดย อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย สำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา

ร่วมกับ สำนักงานสังคีต กรมศิลปากร

.....

วันอังคารที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

- ๑๖.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. ลงทะเบียน และชมนิทรรศการ รามายณะ รามเกียรติ์ สู่อการแสดงโขน และนิทรรศการ รำลึก ครูมีด นายประสาท ทองอร่าม นาฏศิลปิน กรมศิลปากร
- ๑๗.๐๐ - ๑๗.๑๕ น. พิธีเปิดโครงการสังคีตวัฒนธรรม
กล่าวต้อนรับ โดย พันจ่าโท ทวี พิมพ์อุบล นายอำเภอพิมาย
กล่าวรายงาน โดย นายทศพร ศรีสมาน ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา
กล่าวเปิดโครงการ โดย นายพนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร
- ๑๗.๑๕ - ๑๙.๐๐ น. ชมการแสดงโขน เรื่อง รามเกียรติ์ ชุดศึกโรมคัล ทศกัณฐ์พ่าย
โดย สำนักงานสังคีต กรมศิลปากร
- ๑๙.๐๐ น. จบการแสดง
ประธานมอบของที่ระลึกแก่ ผู้กำกับ ผู้แทนนักแสดง ผู้แทนนักดนตรี และผู้เกี่ยวข้อง
ถ่ายภาพหมู่ร่วมกันเป็นที่ระลึก

หมายเหตุ - กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

คำบรรยายการแสดงโขน เรื่อง รามเกียรติ์

ชุด ศีกโรมคัล ทศกัณฐ์พ่าย

เมื่อทศกัณฐ์ทำสงครามกับพระรามเพื่อแย่งชิงนางสีดา เป็นเหตุให้เหล่าอสูรพระญาติวงศ์และพันธมิตรต้องล้มตายไปมากมาย เพราะถูกพระราม พระลักษมณ์และพลวานรเช่นฆ่า แต่ทศกัณฐ์ไม่ยอมแพ้และไม่ยอมส่งนางสีดาคืนให้พระรามเลือกที่จะทำสงครามต่อไป จึงบัญชาให้พญาแสงอาทิตย์ อุปราชเมืองโรมคัล พระราชนัดดา ผู้เรืองอำนาจด้วยแวนกายสิทธิ์ต้องผู้ใดจะมอดไหม้เป็นเจ้าธูสิมาช่วยรบ แต่สมเด็จพระรามก็ล่วงรู้ถึงฤทธิ์เดชของแวนวิเศษแสงอาทิตย์ ซึ่งพระพรหมมานประทานให้จากพญาพิเภกโหรา จึงบัญชาให้องค์แปลงเป็นพีเลียงแสงอาทิตย์ชื่อ จิตรไพรี ไปลวงขอแวนมณีจากพระพรหมมาทำลาย โดยขอให้พิเภกแปลงกายเป็นจิตรไพรีเพื่อให้องค์จดจำรูปร่าง เมื่อองค์ไปลวงเอาแวนของแสงอาทิตย์มาถวายได้สำเร็จ พระราม พระลักษมณ์จึงยกไพร่พลวานรออกไปทำศึกกับแสงอาทิตย์ แล้วทั้งสองพระองค์ก็แผลงศรสังหารแสงอาทิตย์และจิตรไพรีถึงแก่ความตาย

ฝ่ายทศกัณฐ์รู้ข่าวว่าแสงอาทิตย์ราชนัดดาถูกพระรามฆ่าตาย ก็เสียพระทัยและแค้นใจ จึงยกกองทัพออกไปรบสู้หมายทำลายล้างพระราม พระลักษมณ์และพลวานรให้พินาศแต่ก็มีอาจเอาชนะได้ จนกระทั่งการสู้รบล่วงไกลค้ำทศกัณฐ์จึงต้องถอยทัพคืนกลับเข้ากรุงลงกา

.....

คำกล่าวต้อนรับ
ของ พันจ่าโท ทวี พิมพ์อุบล นายอำเภอพิมาย
ในพิธีเปิดโครงการสังคีตวัฒนธรรม การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์
วันอังคารที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๗.๐๐ น.
ณ ลานเมรุพรหมทัต ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

ท่านอธิบดีกรมศิลปากร (นายพนมบุตร จันทรโชติ)
ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา (นายทศพร ศรีสมาน)
ท่านนายกเทศมนตรีตำบลพิมาย (นางสาวกรรณิการ์ พัฒนพีระเดช)
หัวหน้าส่วนราชการ แขกผู้มีเกียรติ และพ่อแม่พี่น้องชาวพิมายทุกท่าน

ผม พันจ่าโท ทวี พิมพ์อุบล นายอำเภอพิมาย ในนามของประชาชนชาวอำเภอพิมาย มีความรู้สึกยินดีและเป็นเกียรติอย่างยิ่ง ที่ท่านอธิบดีกรมศิลปากร (นายพนมบุตร จันทรโชติ) ได้มาเยี่ยมชมและปฏิบัติราชการในพื้นที่อำเภอพิมายในวันนี้ รวมถึงขอต้อนรับท่านแขกผู้มีเกียรติ หัวหน้าส่วนราชการ พ่อแม่พี่น้องประชาชนที่มาร่วมชมการแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ณ ลานเมรุพรหมทัต ซึ่งเป็นโบราณสถานสำคัญกลางเมือง และยังเป็นย่านชุมชนเศรษฐกิจสำคัญของเมืองพิมายด้วย

อำเภอพิมาย เป็นอำเภอขนาดใหญ่อำเภอหนึ่งของจังหวัดนครราชสีมา ห่างจากตัวเมืองนครราชสีมา หรือเมืองโคราช ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ ๖๐ กิโลเมตร เป็นอำเภอเก่าแก่ เป็นชุมชนโบราณมาตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ จนถึงสมัยวัฒนธรรมเขมรโบราณเจริญรุ่งเรือง สืบเนื่องจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ในรัชกาลที่ ๕ ได้มีการปรับปรุงระบบการบริหารราชการแผ่นดิน ตั้งเป็นอำเภอ ในชื่อ “อำเภอเมืองพิมาย” และมาเปลี่ยนเป็น “อำเภอพิมาย” ในปี พ.ศ. ๒๔๘๑ ปัจจุบัน อำเภอพิมาย มีประชากรทั้งสิ้นประมาณ ๑๒๗,๐๐๐ คน ประกอบด้วย ๑๒ ตำบล ๒๑๓ หมู่บ้าน มีเทศบาลตำบล ๒ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๑๑ แห่ง

อำเภอพิมาย มีโบราณสถานสำคัญคู่บ้านคู่เมือง คือ ปราสาทหินพิมาย นอกจากนี้ยังมีพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย ไทรงาม และอนุสรณ์สถานวีรกรรมทุ่งสัมฤทธิ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของอำเภอ มีงานเทศกาลประจำปีที่สำคัญคือ งานเทศกาลเที่ยวพิมาย ซึ่งจะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงสัปดาห์ที่สองของเดือนพฤศจิกายน มีกิจกรรมที่สำคัญคือ การแสดงแสงสีเสียง วิทยานาฏการ ณ อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย การแข่งขันเรือยาวประเพณี ที่ลำจักราช ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นสนามแข่งเรือที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีการแสดงและการประกวดทางวัฒนธรรม การออกร้านจำหน่ายสินค้า

ซึ่งงานเทศกาลเที่ยวพิมายประจำปี ๒๕๖๕ ที่เพิ่งจัดเสร็จผ่านพ้นไป ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ นั้น นับว่าประสบความสำเร็จในการ บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ เกิดประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี โอกาสนี้กระผมขอขอบคุณกรมศิลปากรที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการใช้พื้นที่โบราณสถานในการจัดกิจกรรม ตลอดจนการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ จนสำเร็จลุล่วงด้วยดีเสมอมา

สำหรับในวันนี้ ที่กรมศิลปากร ได้นำโขนชุดใหญ่ มาทำการแสดง ณ ลานเมรุพรหมทัต ก็นับว่าเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมและโอกาสอันดี ที่พ่อแม่พี่น้องชาวอำเภอพิมายจะได้ชื่นชมการแสดงนาฏศิลป์ชั้นสูงของไทย ได้เรียนรู้ ซึมซับ ประทับใจ ในมรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติ โดยเฉพาะเรื่องรามเกียรติ์นั้น ก็ยังปรากฏเป็นภาพสลักหลายตำแหน่งที่ปราสาทหินพิมายของเราด้วย

โอกาสนี้ กระผมขอต้อนรับ ท่านอธิบดีกรมศิลปากร ท่านแขกผู้มีเกียรติ หัวหน้าส่วนราชการ นักท่องเที่ยว และพ่อแม่พี่น้องประชาชนทุกท่าน ขอให้ทุกท่านมีความสุขเพลิดเพลินในการชมการแสดง และมีความสุขประทับใจที่ได้มาเที่ยวเมืองพิมาย ครับ

สวัสดิ์ครับ

คำกล่าวรายงาน
ของ นายทศพร ศรีสมาน ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา
ในพิธีเปิดโครงการสังคีตวัฒนธรรม การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์
วันอังคารที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๗.๐๐ น.
ณ ลานเมรุพรหมทัต ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

เรียน ท่านอธิบดีกรมศิลปากร (นายพนมบุตร จันทรโชติ) ประธานในพิธี

กระผม นายทศพร ศรีสมาน ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ที่ท่านกรุณาให้เกียรติ มาเป็นประธาน ในพิธีเปิดโครงการสังคีตวัฒนธรรม การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ณ ลานเมรุพรหมทัต อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ในวันที่

สำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา เป็นหน่วยงาน ในสังกัดของกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม มีภารกิจหน้าที่ในการอนุรักษ์ ดูแลรักษา คุ้มครอง ป้องกัน ฟื้นฟู ส่งเสริม สร้างสรรค์ ศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนา เผยแพร่ สืบทอดศิลปะและทรัพย์สินมรดกศิลปวัฒนธรรมของชาติ อันได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ เอกสาร โบราณ นาฏดุริยางคศิลป์ หอสมุด พิพิธภัณฑ์ และอุทยานประวัติศาสตร์ ในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ มหาสารคาม และชัยภูมิ โดยมีที่ตั้งสำนักงานอยู่ที่ อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

เนื่องด้วยอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา เป็นอู่อารยธรรมโบราณ มีการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มาตั้งยุคก่อนประวัติศาสตร์ สืบเนื่องมาจนถึงสมัยลพบุรีหรือวัฒนธรรมเขมรโบราณ มีประจักษ์พยานที่โดดเด่น สำคัญคือ ปราสาทพิมาย ปราสาทหินที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีอายุเก่าแก่นับพันปีมาแล้ว กรมศิลปากรได้ ดำเนินการบูรณะ ฟื้นฟู อนุรักษ์ พัฒนา จัดตั้งเป็น “อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย” แหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยว ด้านศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ นอกจากนี้ยังมี “พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย” เป็นสถานที่เก็บรักษา จัดแสดงโบราณวัตถุอันทรงคุณค่า ซึ่งในแต่ละวันจะมีนักท่องเที่ยว นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ แวะเวียนมาเยี่ยมชมอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย เป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง สำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา โดยอุทยานประวัติศาสตร์พิมาย จึงได้จัด “โครงการสังคีตวัฒนธรรม” ขึ้นเป็นประจำทุกปี เป็น กิจกรรมในรูปแบบการแสดงโขน เรื่อง รามเกียรติ์ หรือ รามายณะ อันเป็นเรื่องราวที่ปรากฏหลักฐานบนภาพสลัก ที่ปราสาทพิมายหลายแห่ง โดยหมุนเวียนสถานที่จัดงาน ทั้งในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย และบริเวณ โบราณสถานลานเมรุพรหมทัต แห่งนี้

และในครั้งนี้ได้กำหนดจัดขึ้น ณ ลานเมรุพรหมทัต อันมีโบราณสถานเมรุพรหมทัตเป็นฉากหลังที่ งดงามโดดเด่น ท่ามกลางบรรยากาศอันชุ่มชื้นเศรษฐกิจของเมืองพิมายในปัจจุบัน การแสดงโขนในครั้งนี้เป็นตอน ตีกลโรมคัล ทศกัณฐ์พ่าย ดำเนินการแสดงโดย สำนักการสังคีต กรมศิลปากร ร่วมกับ โรงละครแห่งชาติภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา และโรงละครแห่งชาติภาคตะวันตก จังหวัดสุพรรณบุรี

นอกจากนี้ สำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา ยังได้บูรณาการร่วมกับหน่วยงานในสังกัด คือ อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ในการประสานงาน จัดเตรียมงานและจัดสถานที่ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย ร่วมจัดนิทรรศการพิเศษเรื่อง จากภาพสลักสู่การแสดงโขน รวมถึงที่ทำการปกครองอำเภอพิมาย เทศบาลตำบล พมาย หน่วยงานภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ ในอำเภอพิมาย ที่ได้ร่วมสนับสนุนกิจกรรมในครั้งนี้เป็นอย่างดีเสมอมา

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผม ขอเรียนเชิญท่านประธาน กล่าวเปิดโครงการสังคีต วัฒนธรรม การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ต่อไป

ขอเรียนเชิญครับ

คำกล่าวเปิด
ของ นายพนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร
ในพิธีเปิดโครงการสังคีตวัฒนธรรม การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์
วันอังคารที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๗.๐๐ น.
ณ ลานเมรุพรหมทัต ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

ท่านนายอำเภอพิมาย (พันจ่าโท ทวี พิมพ์อุบล)

ท่านนายกเทศมนตรีตำบลพิมาย (นางสาวกรรณิการ์ พัฒนพิระเดช)

ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา (นายทศพร ศรีสมาน)

หัวหน้าส่วนราชการ แขกผู้มีเกียรติ และพ่อแม่พี่น้องชาวพิมายทุกท่าน

ผมมีความรู้สึกยินดีและเป็นเกียรติอย่างยิ่ง ที่ได้มาเป็นประธานในพิธีเปิดโครงการสังคีตวัฒนธรรม การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ที่อำเภอพิมาย ในวันนี้

เมืองพิมาย เป็นเมืองที่มีความสำคัญมากแห่งหนึ่งของประเทศไทย เนื่องด้วยเป็นทั้งเมืองโบราณ มีสถานที่สำคัญคือปราสาทหินพิมาย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดนครราชสีมา และเป็นเมืองปัจจุบันที่มีผู้คนอยู่อาศัย มีวิถีชีวิตเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจ เป็นอำเภอขนาดใหญ่แห่งหนึ่งของจังหวัดนครราชสีมา

กระผมขอชื่นชมชาวอำเภอพิมายที่ได้รักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต ที่สืบทอดมาแต่บรรพบุรุษ มีความรักและผูกพันกับปราสาทพิมาย สมบัติคู่แผ่นดินนี้มาแต่โบราณ เป็นมรดกศิลปวัฒนธรรมที่มีความสำคัญระดับประเทศ

ในการนี้ กรมศิลปากร โดย สำนักศิลปากรที่ ๑๐ นครราชสีมา อุทยานประวัติศาสตร์พิมาย ได้เล็งเห็นคุณค่าและความสำคัญในการอนุรักษ์และ เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของชาติ เพื่อให้เป็นที่ประจักษ์แก่ประชาชนในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ จึงได้มีการจัดการแสดงโขน เรื่อง รามเกียรติ์ ภายใต้โครงการสังคีตวัฒนธรรม ณ อำเภอพิมาย ในครั้งนี้

การจัดกิจกรรมในครั้งนี้ จึงนับเป็นโอกาสดีสำหรับทุกท่านที่จะได้ชมการแสดงโขน นาฏศิลป์ชั้นสูงของไทย ซึ่งองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้ขึ้นทะเบียนโขนของประเทศไทย เป็นมรดกภูมิปัญญาทางศิลปวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เมื่อปลายปี ๒๕๖๑ นับเป็นความภาคภูมิใจของคนไทย ที่อัตลักษณ์ของชาติได้เป็นที่รู้จักแพร่หลายในระดับสากล

ในโอกาสนี้ ผมขอขอบคุณสำนักการสังคีต คณะผู้จัดงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งในส่วนของหน่วยงานในสังกัดกรมศิลปากร และส่วนราชการในพื้นที่ ได้แก่ที่ทำการปกครองอำเภอพิมาย เทศบาลตำบลพิมาย สถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ รวมถึงพ่อแม่พี่น้องประชาชนชาวเมืองพิมาย และนักท่องเที่ยวทุกท่าน ที่ให้ความสนใจเข้าชมการแสดงโขนในครั้งนี้

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดโครงการสังคีตวัฒนธรรม การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ขอให้การดำเนินงานจงประสบความสำเร็จ สมดังเจตนารมณ์ทุกประการ และขอให้ทุกท่านรับชมการแสดงอย่างมีความสุข

สวัสดิ์ศรีครับ